

ב"ה

פרשת צו

"ויעש אהרן ובניו"

ויקרא ח, לו.

"לא יאונה לצדיק כל און"

בסיום פרשתנו, על הפסוק "ויעש אהרן ובניו", מפרש רש"י: "להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל".

כלומר: הקושי בפסוק זה הוא - מאי קא משמע לן קרא שאהרן ובניו עשו את כל הדברים אשר צוה ה' ביד משה, הרי זה דבר הפשוט!?

ועל דרך המבואר ב'אגרת הקודש'¹ בנוגע לענין העקדה, ש"אינה נחשבה כל כך לנסיון גדול לערך מעלת אברהם אבינו עליו השלום, בשגם כי ה' דבר בו . . . והרי כמה וכמה קדושים שמסרו נפשם על קדושת ה' גם כי לא דיבר ה' במ". ובפרט שבנידון דידן לא מדובר אודות ענין הכרוך עם מסירות נפש, שהרי הציווי על המינוי לכהונה הוא ענין שגם נפש הבהמית מסכימה לקיימו. ואם כן, מהו החידוש בכתוב "ויעש אהרן ובניו גו"? - ובגלל קושי זה יש צורך בפירוש הפסוק.

אבל, עדיין אינו מובן: כיצד מתרץ רש"י קושיא זו על ידי פירושו "להגיד שבחן שלא הטו ימין ושמאל" - הרי עדיין נשארת אותה קושיא: מהו השבח של אהרן ובניו "שלא הטו כו"?!

...והביאור בזה בפרשה זו מדובר אודות שבעת ימי המילואים שבהם נתחנכו אהרן ובניו לעבודת הכהונה - כמובן בפשטות שמצד קושי העבודה וריבוי הפרטים שבה יש צורך בחינוך במשך שבעת ימים.

¹ סכ"א.

וזהו שבחן של אהרן ובניו - הן אהרן והן בניו (שלכן מעתיק רש"י מהפסוק גם את התיבות "אהרן ובניו", ולא רק "ויעש גו") - שמיד ביום הראשון, עוד לפני שנתרגלו במשך שבעת ימי המילואים, הנה כאשר משה אמר להם כמה וכמה ענינים, "בשלו את הבשר וגו' ושמרתם את משמרת ה'"², לא זו בלבד שהיו חפצים לקיים ציווי ה' בתכלית הדיוק (דמאי קא משמע לן), אלא עוד זאת, שעלה בידם לקיים בפועל - "ויעש אהרן ובניו את כל הדברים אשר צוה ה' ביד משה" - לא רק ללא שינוי, שפוסל בעבודה (כיון שעל ידי השינוי הרי זה נעשה ענין אחר, שלכן שינוי קונה³), אלא בתכלית הדיוק בכל הפרטים, ללא הטיה ימין ושמאל [דכיון שמדובר אודות צדיקים, יש לדרוש לשבח באופן היותר נעלה, היינו, שלא זו בלבד שלא שינו, אלא עוד זאת "שלא הטו ימין ושמאל"] - בל תוסיף או בל תגרע⁴ - אפילו בנוגע לדקדוק קל שאינו מעכב⁵.

וההסברה בזה:

כתיב⁶ "לא יאונה לצדיק כל און", והיינו, שלא זו בלבד שצדיק אינו נכשל בענין של חטא בשוגג - שענין זה צריך להיות מושלל אפילו אצל בינוני, שהרי "השגות הן מהתגברות נפש הבהמית"⁷ - אלא עוד זאת, שלא יארע אצלו ענין של "און" כלל⁸, אפילו לא באופן של "מתעסק", בדרך ממילא.

ועל דרך זה באופן חיובי - "מחזיקנא טיבותא לרישיה דכד מטא למודים מנפשיה כרע"⁹, וכפי שסיפר כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר¹⁰ אודות אביו, כבוד קדושת אדמו"ר (מהורש"ב) נשמתו עדן, שלקראת הבר מצוה פעל על עצמו שגופו הגשמי יתנהג בדרך ממילא על פי הוראת השולחן ערוך.

² שם, לא ואילך.

³ ראה שו"ע אדה"ז חו"מ הל' גזלה וגנבה ס"ו. וש"נ.

⁴ ואתחנן ד, ב. ראה יג, א.

⁵ ברשימה נוספת: ומה גם שיש סברא לומר שבשבעת ימי המילואים ה' מעכב אפילו דקדוק קל (ראה פרש"י תצוה כט, לה).

⁶ משלי יב, כא.

⁷ תניא אגה"ק סוס כ"ח.

⁸ (עיין אגרת הקודש סו"ס כו: "שלא יארע להם פסול וטומאה ואיסור כי לא יאונה כו"*)

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א על השאלה ממ"ש בתוס' (ד"ה רבי נתן - שבת יב, ב) ש"לא יאונה גו" הוא דוקא באכילת איסור, מידי דגנאי (המו"ל).

⁹ ראה ירושלמי ברכות פ"ב סה"ד. הובא בתוס' שבת קיח, סע"ב. ועוד.

¹⁰ ראה סה"ש תרפ"ה ס"ע 91 ואילך. וש"נ. וראה גם תורת מנחם - התועדויות חל"ט ע' 234. וש"נ.

ויתירה מזה - כפי שמצינו אצל האבות, ש"הן הן המרכבה"¹¹, שקיימו כל התורה כולה עד שלא ניתנה¹², והיינו, שאף שעדיין לא ניתנה התורה, לא רק למטה, אלא אפילו למעלה, מכל מקום כיון שהיו מרכבה לרצון העליון, הנה בדרך ממילא היתה הנהגתם באופן המתאים לרצון העליון, עוד לפני הציווי.

[ועל דרך הסיפור הידוע¹³ שרבינו הזקן היה נרדם בערב שבת לפנות ערב, בגלל שזהו זמן שינה למעלה¹⁴ - שזהו ענין שאין עליו ציווי כו', אלא שלהיותו בבחינת "מרכבה", היתה הנהגתו בדרך ממילא כפי אופן ההנהגה למעלה].

וזהו גם הביאור בנוגע לשבחן של אהרן ובניו, שתיכף ביום הראשון, עוד לפני שנתרגלו בעבודה במשך שבעת ימי המילואים, עלה בידם לעשות את כל הדברים אשר צוה ה' ביד משה בתכלית הדיוק, באופן "שלא הטו ימין ושמאל" מרצון העליון.

...ועל זה באה ההוראה ממה שכתוב "ויעש אהרן ובניו גו" - שמיד בהתחלת העבודה, עוד בהיותם במעמד ומצב של חינוך, "לא הטו ימין ושמאל".

וכאמור לעיל, שלאחרי שאהרן ובניו עשו כן, הרי זה שייך גם לכל אחד ואחד מישראל, ועד שביכולת כל אחד ואחד מישראל להיות במעמד ומצב ש"לא יאונה לצדיק כל און", ובדרך ממילא תהיה כללות הנהגתו באופן המכוון ומתאים לרצון העליון, כולל גם בנוגע לקיום הוראות רבותינו נשיאינו, שאינו ממתין עד שיקראו לו בפרטיות ויורו לו כל פרטי העבודה כו'¹⁵, אלא באופן שמכוין מעצמו כו'.

ואף שזוהי הנהגה ששייכת לאופן העבודה של צדיק ("לא יאונה לצדיק כל און"), שזהו ענין שניתן מלמעלה - הנה כאשר יהודי מעמיד את עצמו בציוור של צדיק, ועושה מצדו כל התלוי בו, "ויעש גו", אזי נותנים לו מלמעלה כו'¹⁶.

קטע משיחת ש"פ צו, ט"ז אדר שני, רשימת השועמים בלתי מוגה.

ת"מ ה'תשכ"ה ח"ב ע' 107.

¹¹ ב"ר פמ"ז, ו. פפ"ב, ו. ועוד.

¹² יומא כח, ב. וש"נ.

¹³ סה"ש תורת שלום ע' 13.

¹⁴ ראה הנסמן שם בהערה 10.

¹⁵ ראה לעיל הערה 45.

¹⁶ ראה גם תניא ספי"ד.

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולע"נ הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"ח ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה